

INITIATIVER FOR ET STÆRKT OG FREMTIDSSIKRET GASNET

Evida arbejder hver dag for den grønne omstilling af metannettet

- 1 Sikre biogassens frie bevægelighed
- 2 Omlægning af tarifstrukturen så disse afspejler omstillingen af gasnettet
- 3 Hjemmel til afkobling
- 4 Kortlægning

Fremtidens gassystem

ENERGIPOLITISK KONFERENCE 4. APRIL

Jacob Drengsgaard, Chef for Planlægning og Systemudvikling, Evida

FREMTIDENS GASSYSTEM

AGENDA

1. FARVEL TIL GAS I DANSKE HJEM - anbefalinger fra NEKST med betydning for gassystemet
2. STATUS PÅ GASNETTET
3. INITIATIVER FOR ET STÆRKT OG FREMTIDSSIKRET GASNET

FARVEL TIL GAS I DANSKE HJEM

ANBEFALINGER FRA NEKST MED BETYDNING FOR GASSYSTEMET

NEKST - Den Nationale Energikrisestab

NEKST - den nationale energikrisestab

NEKST er et arbejdsfællesskab, hvor relevante aktører energisektoren, fx myndigheder, kommuner og virksomheder, har fået til opgave at identificere grønne barrierer og igangsætte konkrete løsninger for at sætte tempo på Danmarks grønne omstilling.

NEKST er initieret af Klima-, Energi og Forsyningsministeriet, som foreløbigt har nedsat tre arbejdsgrupper

Farvel til gas i danske hjem

Mere sol og vind på land

Hurtigere udbygning af elnettet

NEKST blev initieret i april 2023.

Farvel til gas i danske hjem

Arbejdsgruppens fokus er tre centrale spor inden for udrulning af fjernvarme og udfasning af olie- og gasfyr:

- 1 Fjernvarmeprojekter og tiltag på plads hurtigst muligt.
- 2 Hurtig og effektiv udrulning af grøn varme
- 3 Grønne individuelle varmeløsninger.

Formand

Lars-Peter Søbye, formand for Industriens Fond

Medlemmer

- Furesø Kommune
- Nature Energy
- OK a.m.b.a.
- Arkil Holdings
- SME international, Danmarks Eksport- og investeringsfond
- Ribe Fjernvarme
- Rambøll
- Vestforbrænding
- Evida
- EWII
- Andel Cerius og Radius.

Videre proces for anbefalinger

Arbejdet har udmøntet sig i 10 overordnede anbefalinger.

Anbefalingerne er lanceret 14. marts og leveret til Klima-, Energi- og Forsyningsministeren samt regeringens udvalg for Grøn Omstilling.

Nogle anbefalinger er måske allerede grebet af de relevante aktører, mens andre kræver politisk beslutning eller ny lovgivning for at kunne realiseres.

ANBEFALINGER FRA NEKST – FARVEL TIL GAS I DANSKE HJEM

Arbejdsgruppen, Farvel til gas i danske hjem, har formuleret 10 anbefalinger, som er fokuseret i tre spor.

SPOR 1

Fjernvarmeprojekter og tiltag på plads hurtigst muligt

FORMÅL
Sikre en hurtig afklaring til borgere, hvor der er usikkerhed om mulighederne for fjernvarme.

1. Klar besked om fjernvarme
2. Optimeret myndighedsprocesser
3. Rammebetingelser for fjernvarme

SPOR 2

Hurtig og effektiv udrulning af grøn varme

FORMÅL
Sikre en effektiv og hurtig udrulning- og drift af fjernvarme til borgere.

4. Bedre udnyttelse af overskudsvarme på tværs
5. Fremtidssikring af fjernvarmesektoren
6. Bedre vilkår for udrulning af fjernvarme og afkobling fra gasnettet.
7. Teknologiudvikling
8. Øget datakvalitet – fremme effektive indsatser

SPOR 3

Grønne individuelle varmeløsninger

FORMÅL
Sikre at borgere, er i stand til af konvertere i områder, hvor der ikke kommer fjernvarme.

9. Hurtigere udrulning af individuelle varmepumper
10. Indsats i områder, hvor konvertering er vanskelig

ANBEFALINGER FRA NEKST – FARVEL TIL GAS I DANSKE HJEM

Arbejdsgruppen, Farvel til gas i danske hjem, har formuleret 10 anbefalinger, som er fokuseret i tre spor.

1.3 Anbefalingens ordlyd:

”Hjemmel til afkobling af gaskunder.

*I NEKST-arbejdsgruppen anbefaler vi, at der hurtigst muligt og senest primo 2026 indføres en **national hjemmel, der giver Evida mulighed for, på deres initiativ og efter nærmere fastlagte kriterier, at afkoble kunder fra gasdistributionssystemet**, og at de relevante boligejere hurtigst muligt herefter varsles. Det anbefales endvidere, at arbejdet med en model for tilpasning af gassystemet kobles til arbejdet med udrulning af fjernvarme”*

Kilde: s. 22

Hjemmel til afkobling af gaskunder

Evida mener:

- Lovgivningen i dag gør det ikke muligt at afkoble kunder fra nettet, da det er særligt beskyttede kunder (husholdning).
- Et sådant tiltag vil bl.a. kræve lovhjemmel, som skal udarbejdes i overensstemmelse med EU-lovgivning samt den grundlovssikrede ejendomsret.
- **Hjemmel til afkobling**, som kan give Evida mulighed for på eget initiativ og efter nærmere fastlagte kriterier at afkoble – **spiller en vigtig rolle for at kunne drive et sikkert og omkostningseffektivt system til gavn for forbrugerne og for samfundet.**
- Vores gasnet kender ikke kommunegrænser. Derfor er Evidas hovedfokus, at der sker en koordineret planlægning af omstillingen, og at Evida får mulighed for at tilpasse gasnettet til fremtidens behov ved i højere grad at kunne styre, hvor og hvornår kunder kobles af gasnettet.

ANBEFALINGER FRA NEKST – FARVEL TIL GAS I DANSKE HJEM

Arbejdsgruppen, Farvel til gas i danske hjem, har formuleret 10 anbefalinger, som er fokuseret i tre spor.

6.2 Anbefalingens ordlyd:

”Bedre vilkår for udrulning af fjernvarme og afkobling fra gasnettet.

I NEKST-arbejdsgruppen anbefaler vi, at staten tager initiativ til, at der i samarbejde med KL og med input fra relevante aktører udbredes best-practice for gravetilladelser samtidig med, at der tages hensyn til lokale forhold. Hertil anbefales det, at Kommunal Teknisk Chefforening (KTC) inddrages i relevant omfang, herunder særligt faggruppen for ”Veje, Trafik og Trafiksikkerhed”.

Kilde: s. 49

Bedre vilkår for udrulning af fjernvarme og afkobling fra gasnettet

Evida mener:

- Anbefalingen har **betydning for den praktiske konvertering fra gas til andre varmekilder.**
- Der kan være stor **forskel på de vilkår**, der stilles fra de kommunale vejmyndigheder, hvor nogle angiver vilkår, der medfører **forlænget udførelsestid** på 20-30 pct. Det er desuden tilsvarende **fordyrende for den grønne omstilling.**

ANBEFALINGER FRA NEKST – FARVEL TIL GAS I DANSKE HJEM

Arbejdsgruppen, Farvel til gas i danske hjem, har formuleret 10 anbefalinger, som er fokuseret i tre spor.

10.2 Anbefalingens ordlyd:

”Biogas som et grønt alternativ, hvor konvertering ikke er rentabel.

I NEKST-arbejdsgruppen anbefaler vi, at en fortsat udbygning af dansk produceret biogas fremadrettet skal kunne klare sig på markedsvilkår. Såfremt biogas bliver et konkurrencedygtigt grønt alternativ, anbefaler arbejdsgruppen, at der tages politisk stilling til om biogas kan have en rolle i borgernes gasfyr – også efter 2035”.

Kilde: s. 70

Biogas som et grønt alternativ, hvor konvertering ikke er rentabel

Evida mener:

- **Hvorvidt biogassen skal spille en rolle eller ej i borgernes gasfyr er af væsentlig betydning for det fremtidige gasnet, og dermed Evidas rammevilkår.**
- Evida ser derfor med interesse på om, der tages politisk stilling til biogassens rolle på baggrund af anbefalingen fra NEKST.

The background image is a landscape photograph with a teal or cyan color overlay. It shows a path or road that recedes into the distance, flanked by fields. In the far distance, there is a line of trees and a horizon under a sky with scattered clouds. The overall mood is quiet and atmospheric.

STATUS PÅ GASNETTET

GASNETTET I TAL

Volume:

I 2023 sendte vi 1,66 mia. m3 igennem gasnettet. Omregnet til energi svarer det til elforbruget i 4,5 mio. husholdninger.

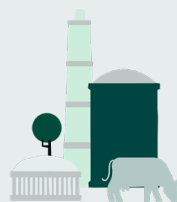
Ophørte privatkunder:

Siden 2021 er ca. 70.000 ophørt som kunder hos Evida. Der er knap 300.000 tilbageværende privatkunder primo 2024.

Anden varmekilde:

Af de privatkunder, som opsagde deres gasforsyning i 2023, oplyste knap 60% skifte til fjernvarme.

Biogasanlæg:

57 biogasanlæg leverer grøn gas.

Grøn gas i nettet:

I 2023 var der knap 40% biogas i metannettet.

INITIATIVER FOR ET STÆRKT OG FREMTIDSSIKRET GASNET

DANMARKS GASSYSTEM BESTÅR, MEN DETS ROLLE VIL ÆNDRE SIG

Gas - en vigtig energikilde også fremadrettet

- I 2023 sendte vi 1,66 mia. m³ igennem gasnettet. Omregnet til energi svarer det til elforbruget i 4,5 mio. husholdninger.
- Antallet af privatkunder vil falde, mens industrikunder, fjernvarmeselskaber og biogasproducenter fortsat vil bruge nettet.
- I 2030 forventes der at være 100% biogas i nettet (jf. Energistyrelsens analyseforudsætninger 2023).

KONKURRENCEDYGTIGT METANNET

Evida - en virksomhed i udvikling

Vision

Sikker grøn omstilling med stabil gasforsyning

Mission

Evida er hele Danmarks gasdistributionsselskab som med effektive og grønne løsninger forbinder producenter med aftagere af rørført gas

Vi arbejder for omstillingen til grøn energi og agerer proaktivt for at sikre konkurrence- og bæredygtige løsninger

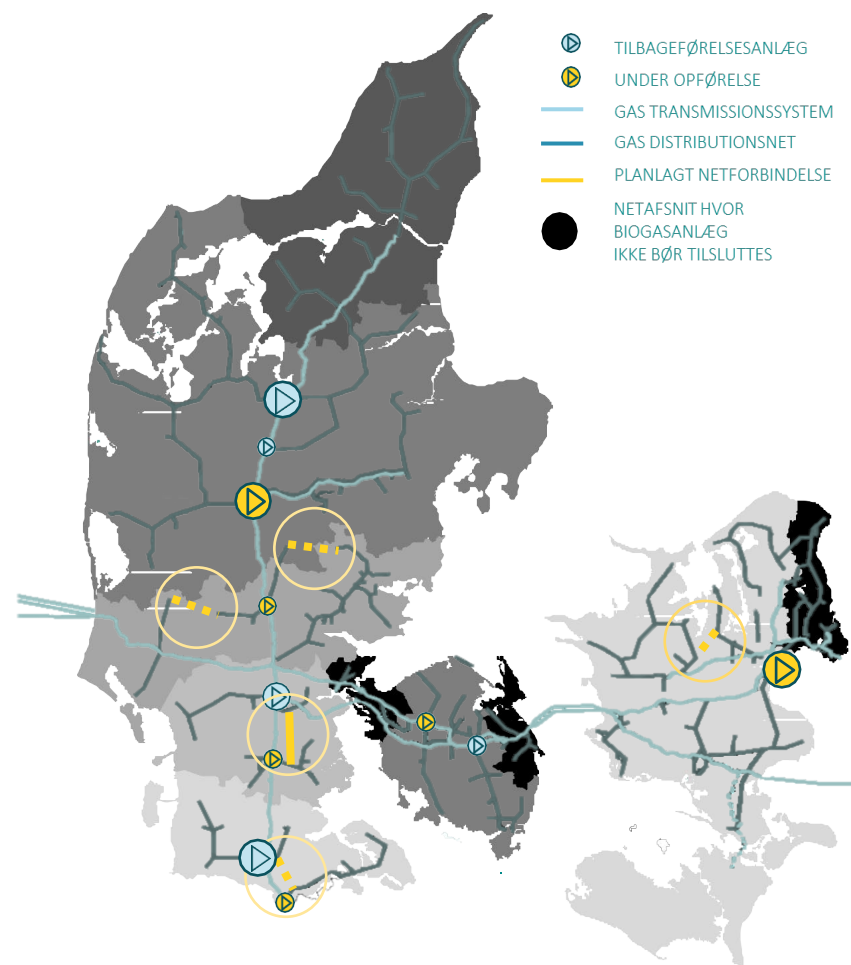
Det gør vi til gavn for klimaet, vores kunder, ejer og samfundet

INITIATIVER FOR ET STÆRKT OG FREMTIDSSIKRET GASNET

1 Sikre biogassens frie bevægelighed

- Den grønne omstilling medfører, at **gassystemet vendes på hovedet**: mens naturgassen fødes ind i gasnettet fra Nordsøen, fødes biogassen ind lokalt i gasnettet.
- Den grønne omstilling stiller **krav til nye løsninger, som sikrer biogassens flow i gasnettet**.
- **Evida og Energinet samarbejder om at tilpasse gassystemet**, så gassen kan flyde frit og der ikke opstår såkaldte biogaslommer, hvor biogasproducenterne ikke kan komme af med deres gas, fordi der mangler plads i systemet, eller fordi forbruget er lavt fx om sommeren.
- **Evida anlægger forstærkningsledninger** på i alt 84 kilometer fordelt på 5 strækninger. Li. Selskær – Pottehusen er netop idriftsat.
- **Energinet bygger tilbageføringsanlæg**: 5 eksisterende og yderligere 6-7 anlæg planlagt.
- **Det fælles mål er at sikre biogassens frie bevægelighed gennem den fælles infrastruktur.**

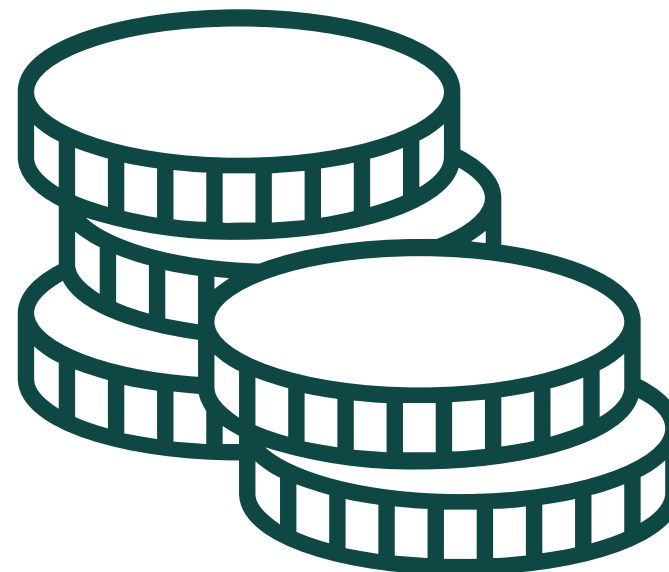

ENERGINET

INITIATIVER FOR ET STÆRKT OG FREMTIDSSIKRET GASNET

2 Omlægning af tarifstrukturen

- Energisystemet og herunder **gasnettet** er i stor forandring.
- I fremtiden bliver gasnettets rolle primært at **forsyne de virksomheder med gas, som ikke kan elektrificere deres produktion, samt forsyne fjernvarmen, hvor gassen vil blive brugt som en vigtig reserve** til ekstra varme på de kolde dage.
- Dertil skal gasnettet sikre, at den **stigende produktion af biogas**, bliver transporteret fra producent til forbruger.
- Den udvikling skal Evidas tarifstruktur understøtte og Evida forslår derfor at indføre en ny tarifstruktur.
- Den nye tarifstruktur skal give en fair fordeling af omkostninger mellem alle, der bruger gasnettet.
- Evida indfører en **ny tarifstruktur for at opretholde et konkurrencedygtigt, stærkt og fremtidssikret gasnet med høj forsyningssikkerhed** til gavn for kunder og samfund.

INITIATIVER FOR ET STÆRKT OG FREMTIDSSIKRET GASNET

4 Hjemmel til afkobling

- Lovgivningen i dag gør det ikke muligt at afkoble kunder fra nettet, da det er særligt beskyttede kunder (husholdning).
- Et sådant tiltag vil bl.a. kræve lovhjemmel, som skal udarbejdes i overensstemmelse med EU-lovgivning samt den grundlovssikrede ejendomsret.
- **NEKST anbefaler**, at der hurtigst muligt og senest primo 2026 indføres **en national hjemmel, der giver Evida mulighed for, på deres initiativ og efter nærmere fastlagte kriterier, at afkoble kunder fra gasdistributionssystemet**, og at de relevante boligejere hurtigst muligt herefter varsles.
- En sådan hjemmel, som giver Evida mulighed for at på eget initiativ og efter nærmere fastlagte kriterier, at afkoble kunder – **spiller en vigtig rolle for driften af det fremtidige gasnet.**

INITIATIVER FOR ET STÆRKT OG FREMTIDSSIKRET GASNET

5 Kortlægning

- Evida blev med klimaaftalen af 25. juni 2022 pålagt at lave en kortlægning af områder, hvor det vurderes **hensigtsmæssigt at afvikle dele af gasdistributionssystemet**.
- Kortlægningen skal betragtes som et **screeningsværktøj** af potentialet for at kunne afvikle delnet og Måler- og Regulatorstationer (MR-stationer) i gasdistributionssystemet
- I kortlægningen tages der **hensyn til biogasproduktion, gasforbrugende industri og varmemforsyninger**, og at driften af gasdistributionssystemet skal være økonomisk rentabelt for Evida.
- **Hovedkonklusionen** i kortlægningen er, at for at indfri den politiske ambition om, at ingen boliger i 2035 opvarmes ved gas, er **der brug for i højere grad at kunne styre og accelerere, hvor konverteringen fra gas til andre varmekilder sker**.
- Evida fortsætter med at følge udviklingen i gasnettet.

SPØRGSMÅL ?